

ράκια» (σ. 2), Αλέξιππος «Το περιοδικό *Ελεύθερα Γράμματα*, τίτλος και περιεχόμενο», όπου καταγγέλλεται η διάσταση λόγων και πράξεων του εντύπου (σ. 3), «Ένας άγνωστος διάσημος Έλληνας – Δημήτριος Καπετανάκης» (σ. 4, 8), Κινέζος «Η αρθρογραφία του μεγάλου Ατσειβάνο κι ο διαφημιστής Αμύγδαλο. Το πνεύμα μιας νέας κοσμογονικής εποχής» (υπονοούνται ο Άγγ. Σικελιανός και ο Ν. Καρύδης, σ. 5-6), «Νέοι συνεργάτες στο περιοδικό» (σ. 6-7), «Το “Ηρωικό και πένθιμο άσμα στον ανθυπολοχαγό της Αλβανίας”» (σ. 8), «Δημοσιογραφική επισκόπηση» (περιοδικών, σ. 9-10).

Μπορεί να πει κανείς ότι το *Τετράδιο*, σε γενικές γραμμές, ικανοποιούσε τις προϋποθέσεις μιας ανανεωμένης πρωτοπορίας, έτοιμης να υπερασπίσει τον προοδευτικό ρόλο του έργου της.

Τα «Καλλιτεχνικά Νέα»

Στο ένα και μοναδικό τεύχος τους, τα *Καλλιτεχνικά Νέα*, παρ' όλο που επιστράτευσαν τον καθηγητή Χ. Θεοδώριδη («Η πρωταρχική θέση της τέχνης», 3/5/1945, τεύχ. 37, σ. 1) και τον Θ. Μουστοξύδη («Το πρόβλημα της καταγωγής της τέχνης και της αισθητικής αγωγής», σ. 3), που έδωσαν μελετήματα πρωταρχικής σημασίας, με τις θορυβώδεις ωστόσο συνεργασίες του Νίκου και της Ρίτας Μπούμη-Παπά διακινδύνευαν τη σοβαρότητά τους. Οι κριτικές του Κ. Μεραναίου για τα βιβλία του Ν. Παππά (*Το αίμα των αθώων*) και του Θ. Κορνάρου (*Στρατόπεδο Χαϊδαριού*) (σ. 9-10) ήταν πρόχειρες και συμβατικές, τα δε σχόλια της τελευταίας σελίδας, με το προπετές ύφος τους, έβαζαν επίσης ενέχυρο την αξιοπιστία τους. Το επί Κατοχής καλό παρελθόν του δεν λειτούργησε, καθώς το νέο ύφος του και το στελεχικό δυναμικό δεν ενέπνεαν εμπιστοσύνη. Ίσως έτσι εξηγείται το γεγονός ότι δεν μπόρεσε να εκδώσει δεύτερο τεύχος.

Να σημειώσω πάντως την 'τιμητική στήλη', όπου απαριθμούνται και σχολιάζονται συνοπτικά οι νεκροί: Γιώργος Σαραντάρης, Αναστάσιος Δρίβας, Ναπολέον Λαπαθιώτης, Τέλλος Άγρας, Γιάννης Αηδονόπουλος και Φώτος Πασχαλινός (σ. 12).

«Τα Νέα Γράμματα»

Τα *Νέα Γράμματα*, τα οποία είχαν επιβληθεί ως περιοδικό πρωοθημένης αισθητικής αντίληψης (δεν μιλούσαμε ακόμη για 'μοντερνισμό'), είχαν αρχίσει μια νέα εκδοτική περίοδο από τον Γενάρη του 1944, όπως έχουμε δει στον

